

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1923. április 18.

104. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lolbach-palota)

Diktatura?

A háboru befejezése óta alig van ország, ahol ne hangoznék fel minden súlyosabb kormányzati probléma megoldásának kapcsán a diktatura emlegetése. Ez a követelés még a háborus közszellem mérges talajából nőtt ki. A háboru alatt militarizáltak mindent: nem csak a municiógyártást, de szinte az egész termelést. Azokat a gyárakat is, melyeket közvetlenül nem helyeztek katonai igazgatás alá, militarizálták azért, hogy a katonai hatóságtól függött az üzem folytonossága, miután a munkások legnagyobb részét fölmentett, vagy szabadságolt katonák alkották. Militarizálva volt ilyképen a földművelés is, a közrend, az alkalmi törvények által a jogszolgáltatás s a háborus jelszavakkal megfertőzött közszellem is.

Erre a militarizált állami életre szívesen emlékeznek vissza azok, akik a rend védelmének követelésével az uralmukat akarják biztosítani és gazdasági fölényüket megszilárdítani. A diktatura az államhatalom erejének korlátlan felhasználása az uralom birtokosainak kezében s — az uralom birtokosainak hasznára. Akik a szociális problémákat nem a jogos igények kielégítésével akarják megoldani, az osztályharcot nem a társadalmi igazság szempontjai szerint akarják pacifikálni, akik az államhatalom nyers erejét akarják felhasználni arra, amit belátással, joggal, türelemmel, megértéssel, engedékenységgel s bölcs és hasznos megalkuvással kellene elérniük, azok ultima ratio-ként mindig a katonai diktaturára gondolnak, de azok az *ultima ratio*-ra a legelső kísérlet s legelső áldozathozatal előtt is elszánják magukat.

A XIX. század nagy alkotmányos harcai, a forradalmak és polgárháborúk, a gondolatok viaskodása s eszmék küzdelmei, generációk pusztulása vérben, munkában, vagyonban az emberiségnek csak utolsó áldozatai voltak az alkotmányosság felé vezető verejtékes utján. Az a fejlődés, a minek ösvényét Montesquieu és Rousseau tanításai világították be, az alkotmányosság felé segítette Európa vérben, nyomorban szenvedő népét. A diktatura követelése azokat az alapelveket tagadja meg, amelyeket a népek kormányzására a fölvilágosodottság követelt. A múlt uralom múlt haszna megére-e annyi áldozatot, hogy mindezt odadobja érte egy nemzetben örök életre szervezkedett társadalom?

A ki végig tudja gondolni az eseményeket, az aligha mer a diktaturához folyamodni. Szabad-

ság szabadságot szül, de diktatura csak diktaturát. A diktatura mindig a kisebbség uralma. Nem lehet békét, biztonságot, jogrendet teremteni olyan országban, amelyben a többség úgy érzi, hogy nyers erővel törték le akaratát s némitották el hangját. Az elkeseredés nem a béke levegőjét szokta kilehelni. Az elkeseredés fertőzőből a gyűlölködés atmoszférája száll fel, a gyűlölködés szele nem vitorlát hajt, hanem lángra lobbantja az indulatok üszkét.

Aki őszintén akarja, hogy az ország népének boldogabb legyen a jövője, mint amilyen a jelene, ne vegye a szájára a diktatura rémét. Ha százszor elsikkadt, százszor homokba fuladt az a tárgyalás, aminek a kormányválság felgyógyítása volt a célja, százegyszer se idézze föl a diktatura rémét. Ha eddig meddő volt minden fáradozás, amivel a horvát-

néppel való megegyezést keresték, ha azt hiszik, már minden eszközt megpróbáltak, még akkor se próbálják meg a diktaturát.

Aki kardot huz, kard által vesz el. Aki diktaturához menekül, a diktatura által vesz el. Nem lehet elgondolni sem olyan politikai lelkiismeretet, mely a diktatura felelősségének terhét el tudná viselni. Az alkotmány védelmében nem lehet olyan eszköz-höz nyulni, mely elsősorban az alkotmányt tenné félre. Az alkotmány érintetlenségének harcosai nem követelhetik az alkotmány fölfüggesztését. Az alkotmányt nem lehet alkotmány nélküliséggel megvédeni s nem lehet olyan helyzetet sem teremteni, hogy az alkotmány ellenfelei hivatkozzanak az alkotmányra. Ha diktaturát akarnak, legyen az a törvénynek, az alkotmánynak, a józan belátásnak s önzetlen engedékenységnek diktaturája.

Tájékozatlanság lett urrá a beogradi politikában

Megkezdődtek a kibontakozási tárgyalások — Lukinicsot és Davidovicsot kihallgatáson fogadta a király — A radikális-párt többsége ellenzi a koalíciót

A keddi napon Beogradban megkezdődtek a kibontakozási tárgyalások. Ófelsége megkezdte a politikusok kihallgatását és nagy meglepetésként hatott a politikai életben az a hír, hogy a nap folyamán két demokrata politikust hallgatott meg a király: Lukinics Edot és Davidovics Ljubát.

A kormány lemondása és a radikális pártnak Radicsékkal való tárgyalásainak megszakításáról szóló határozata után a helyzet ismét teljesen bizonytalan és a helyzet ugyanabban a stádiumban van, mint a választást követően, mint a választást követően. A radikális párt a hozzá csatlakozott kisebb csoportokkal együtt ma tényleges többségben van a parlamentben, ha Radicsék nem mennek a szkupstinába, éppen ezért a kibontakozás egyik lehetősége az, hogy ismét homogén radikális párt alakul, amely a parlamenttel megszavaztatja a leg-sürgősebb törvényjavaslatokat és a költségvetést. A másik lehetőség, hogy a homogén radikális kormány föloszlatja a parlamentet és új választásokat ír ki új választási jelszavakkal. A harmadik lehetőség a demokrata-radikális koalíció följutása, amely esetben a kormány hosszabb parlamenti munkára is be tudna rendezkedni és a kormánynak még Radicséknak a parlamentbe való bevonulása esetén is megvolna a többsége. A negyedik

megoldás az, hogy a radikális-demokrata koalíció azonnal új választásokat írja ki.

Körülbelül e négy lehetőség körül forognak a kibontakozási kombinációk. Maga a radikális-párt a keddi nap folyamán nem tartott ülést, a klubélet azonban rendkívül élénk volt és a miniszterek közül is többen megfordultak a képviselő-klubban.

Megállapítható, hogy a radikális párt zömében nincs nagy hajlandóság a demokratákkal való újabb együttműködésre.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársa beszélgetést folytatott több vajdasági és szerémségi képviselővel és a beszélgetésekből azt az impressziót nyerte, hogy a vajdasági és szerémségi radikálisok erősen ellenzik a demokratákkal való újabb együttműködést. Az egyik radikális képviselő kijelentette, hogy még sokkal szívesebben látják, ha a radikális párt a klerikális párttal és esetleg a Spahopárttal lépne kormánykoalícióba, mint a demokratákkal, mert szerintük ez csak a régi bajoknak felújítását és kiélesedését jelentené és különösen Horvátországban nagy elkeseredést váltana ki.

Körülbelül hasonló az álláspontjuk a boszniai radikálisoknak is, azzal a különbséggel, hogy ők viszont nem akarnak hallani a Spahoékkal való együttműködésről. A szerbiai radikálisok, különösen a földmives osztályhoz tar-

tozó képviselők is erősen ellenzik a demokratákkal való koalíciót. Bizonyosra vehető azonban, hogy az erős pártfegyelem, amiről a radikális párt nevezetes, abban az esetben, ha Pasics kivánná, mégis keresztül tudná vinni a demokratákkal való megegyezést is.

A demokrata párt meglehetősen optimizmussal itéli meg a helyzetet a saját szempontjából. Különösen a párt jobbszárnya, a Pribicsevics-csoport bizakodik erősen abban, hogy nélkülök nincs kibontakozás. Pribicsevics környezetéből szerzett információk szerint Pribicsevics maga azon a meggyőződésen van, hogy feltétlenül létrejön az új koalíció. Kedden a kora délutáni órákban Pribicsevics Szvetozár lakásán néhány bizalmas hívével tanácskozást tartott, amelyen a párt magatartásáról tárgyaltak.

A parlament ideiglenes elnöke, dr. Peles Dusan kedden délelőtt meglátogatta Pasics miniszterelnököt, akivel hosszú megbeszélést folytatott, a miniszterelnökségről pedig az udvarba ment, ahol a király azonnal fogadta audiencián. Hír szerint Peles átadta az uralkodónak az új képviselők névjegyzékét s azután informálta a királyt a politikai helyzetről. Peles azt az előterjesztést tette a királynak, hogy valamennyi párt vezetőinek véleményét hallgassa meg a helyzetről. Hír szerint az uralkodónak az a kívánsága, hogy a válság mielőbbi megoldást nyerjen és olyan kormány alakuljon, mely a legsürgősebb törvényjavaslatokat keresztül tudja vinni a parlamentben.

Peles kihallgatása után meghívást kapott az udvarba Lukinics Edo, a demokrata-párt Pribicsevics frakciójának egyik vezetője, aki délután négy órakor volt kihallgatáson a királynál. Lukinics a demokrata párt esti ülésén beszámolt kihallgatásáról és elmondta, hogy a király a válság mielőbbi megoldását kívánja. A demokrata párt ülésén kézbesítették Davidovics Ljubának a királyhoz kihallgatásra szóló meghívót. Davidovics azonnal az udvarba sietett, kihallgatásának lefolyásáról azonban részletek még nem kerültek nyilvánosságra.

Pasics miniszterelnök a keddi nap folyamán az esti órákig nem volt a királynál.

Kedden az egyes pártok vezetői között több tanácskozás volt. Így Nincics külügyminiszter Lukinics Edoval, Davidovics Ljuba Jovanovic Ljubával tanácskozott, ezen kívül tárgyalások folytak a radikálisok és klerikálisok, a radikálisok és muzulmánok, továbbá a klerikálisok és muzulmánok közt is, amely tanácskozások azonban egyelőre csak informatív jellegűek.

Ferenc József

két ízben le akart mondani trónjáról

Dr. Julius Szeps, ismert bécsi publicista, aki egyik bécsi lapban sorozatosan közli visszaemlékezéseit a császári rezsim politikai szenzációiról, igen érdekes adatokat tesz most közzé Ferenc József lemondási szándékairól dr. Ernst Körber, volt osztrák miniszterelnök és gróf Khuen-Héderváry Károly volt magyar miniszterelnök egyidejű közlései alapján.

Ferenc József összesen két ízben határozta el magát lemondásra, mindkét alkalommal a közös hadsereg kérdése miatt. 1903-ban, amikor az ellenzék az ujonctörvény megszavazását a német vezényleti nyelv eltörléséhez kötötte, gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök csak úgy tudott boldogulni az obstrukcióval, hogy visszavonta az ujonctörvényt. Ferenc József rendkívül elkeseredett emiatt és kijelentette Körbernek, hogy belefáradt az uralkodásba:

— Ha Rudolf fiam még élne — mondotta — egy pillanatig sem halasztanám el lemondásomat. Akkor is megtenném ezt a lépést, ha lehetséges volna, hogy Károly Ferdinánd főherceg, Károly Lajos főherceg legifjabb fia, lehetne utódom. De azért nem vállalhatom a felelősséget, hogy ebben a habsburgi monarchiára nézve olyannyira veszedelmes pillanatban, Ferenc Ferdinánd főherceg lépjen a trónra. Ha ő kerülne az uralomra, attól kellene tartani, hogy szenvedélyes temperamentumával még fokozná a zavart s a végsőre kérészeriténé a magyar nemzetet.

Sokkal komolyabb formában merült fel a lemondás gondolata 1912 tavaszán ugyancsak a közös hadsereg kérdése miatt és ugyancsak gróf Khuen-Héderváry miniszterelnöksége idején. A magyar képviselőház a hadügyi kiadások megszavazását bizonyos nemzetközi engedményekhez kötötte. A király ellentállt, mire gróf Khuen-Héderváry lemondott. Bécsben ezután tanácskozás tanácskozást

követett, de valamennyi meghallgatott magyar politikus ragaszkodott a nemzeti követelések teljesítéséhez. Ferenc József erre kihallgatásra hívatta Khuen-Héderváryt és tudomására hozta, hogy le akar mondani a

trónról. Ennek a kijelentésnek hatása alatt Khuen-Héderváry mégis le-szerelte a parlamenti mozgalmat és a képviselőház elállt a szóbanforgó követelésektől. Ezzel azután elsimult a második trónválság is.

Kuruzslással vádolnak több suboticai orvost

Névtelen feljelentés diploma nélkül működő orvosok ellen
Nem találják a feljelentőt

Az orvosok letelepedése és működésének engedélyezése — amint ismeretes — az S. H. S. királyságban szigorú feltételekhez van kötve. Sokszor nagy nehézségekbe ütközik, amíg az egyébként teljes képesítéssel rendelkező orvosok is megkezdhetik orvosi működésüket. Többször volt már eset arra Suboticán is, hogy egyes orvosok működését a szociálpolitikai minisztérium felfüggesztette addig, amíg működése jogcímét föl nem derítették.

A legutóbbi időben az orvosok működésének ellenőrzésével kapcsolatban olyan feljelentés érkezett az egészségügyi hatóságokhoz, amelyben foglalt vádak, az esetben, ha igaznak bizonyulnának, országos botrányvá dagadnának. Az ügy még a nyomozás stádiumában van, azonban a hatóság véleménye szerint nem lehet feltételezni, hogy a feljelentésben foglalt vádak igazak.

A titokzatos feljelentés

Az egészségügyi minisztériumhoz a legutóbbi hetekben feljelentés érkezett, amelyben több suboticai orvost nevezett meg a feljelentő, akikről azt állította, hogy nincs diplomájuk, nincs meg a szükséges kórházi gyakorlatuk, s hogy nincsen működési engedélyük. Az egészségügyi minisztérium a suboticai városi tisztifőorvosi hivatalhoz küldte le a feljelentést, azzal az utasítással, hogy hallgassák ki a feljelentő egyént és csak annak részletes meghallgatása után, ha az szükségesnek mutatkozik, indítsa meg a hatóság a vizsgálatot a feljelentésben megnevezett orvosok ellen.

Ennek alapján a feljelentésben aláírt egyén megidézésére minden intézkedés meg is történt, azonban a rendőrség megállapította, hogy az illető nem tartózkodik Suboticán, il-

letve hasonnevű egyén a városban nem ismeretes. Csak ennek megállapítása után észlelte a hatóság, hogy a feljelentés Novisadon kelt, miért is az aktát a tisztifőorvosi hivatal visszatérítette az egészségügyi minisztériumhoz, amely most Novisadon keresi a feljelentőt, akiről különben nincs kizárva az sem, hogy dínevet használt.

Mit mond a tisztifőorvos?

A feljelentések ügyében a »Bácsme gyei Napló« munkatársa kérdést intézett dr. Pavkovic Milán subotica-i városi tisztifőorvoshoz, aki az ügy érdemére a következőket mondotta:

— A feljelentésben foglaltakat nem lehet komolyan venni, mert fel sem tetelezhető, hogy Suboticán olyan orvosok működjenek, akiknek ne volna meg erre minden képesítésük, annyira meg van nehezítve a működési engedély megszerzése.

— A legutóbbi időben több olyan eset fordult elő Suboticán, hogy egyes orvosok működését fel kellett függeszteniük, amíg engedélyük ügye teljesen rendbe nem jött. Így megtörtént legutóbb, hogy egy új fogorvos gyakorlatát szüntettük meg addig, amíg nem kapta meg az egészségügyi minisztériumtól a letelepedési és működési engedélyt és egy másik fiatal subotica-i belgyógyászt pedig gyakorlatra utasítottunk a subotica-i közkórházba, mert gyakorlati ideje még nem telt le.

— Ezeket az eseteket kívül azonban nem történt semmi, ami az említett feljelentésben foglaltakat igazolná.

A felfüggesztett orvosi praxis

Azoknak az orvosoknak, akiknek működését az egészségügyi minisztérium még nem engedélyezte, vagy

pedig engedélyük elnyerése bizonyos formalitások miatt késik, nagyon nehéz a helyzetük. Most is vannak ilyen felfüggesztett praxisu orvosok Suboticán, akiknek az engedély megérkezéseig nem szabad orvosi táblát se kitenniük, a gyógyszeráraknak pedig az ő receptjeikre nem szabad gyógyszereket kiszolgáltatni. Gyakran nagyon sokáig tart az engedélyek megszerzése.

A közegészségügy védelme és a női alkalmazottak

Még a vendéglők szakácsnői is rendőri felügyelet alá kerülnek

A belügyminiszternek az egészségügyi miniszterrel egyetértőleg egy néhány hónappal ezelőtt kiadott új rendeletét hajtja most végre a subotica-i hatóság. A rendelet sok kényes és nehezen megoldható kérdést vet fel.

Amint annak idején megirtuk, az új rendelet szerint a kávéházak, vendéglők, éttermek és mulatóhelyek valamennyi női alkalmazotta ezentúl orvosi felügyelet alá kerül. A rendelet kiterjed az egész országra és annak Suboticán való végrehajtását a rendőrhatalóság most készíti elő.

A subotica-i rendőrség a körülbiztosok útján már megkezdte az e kategóriába tartozó női alkalmazottak összeírását. Osszeírnak minden női alkalmazottat, még a vendéglők szakácsnőit és kávéházak mosogatólányait is. Nem lesznek kivételek a barban szereplő artistánók sem. Az új rendelet annyira szigorú, hogy még a korcsmárosokkal törvénytelen házasságban élő nők, vagy ezeknek leányai szintén rendőri felügyelet alá veendőek. Az összeírás már néhány napja folyamatban van és már most jelentkezik az érdekeltek részéről az a felháborodás, amely sok esetben érthető is. A hatóságnál már eddig is többen tiltakoztak a rendőri felügyelet ellen olyanok, akiket becsületes kenyérgéretükűz olyan munkához, amely vendéglőhöz vagy kávéházhoz köti őket.

A subotica-i hatóság azonban kénytelen a rendeletet teljes egészében végrehajtani és könnyítést a rendelet csak annyiban enged meg, hogy a most rendőri felügyelet alá kerülő nőket nemcsak a hatósági orvos, hanem olyan magánorvosok is időszakos orvosi viz-

2 róka és 3 millió dollár

Irla: Skiz

(Folytatás és vége.)

6.

Ősz apjával folytatott rövid tárgyalásom alkalmával meggyőződhettem arról, hogy a hozomány összegének le szállításáról szó sincs, sőt! Előkelő származásom annyira imponált az öregnek, hogy ha csak egyetlen szót szölok, nyomban megtoldotta volna a három milliót még néhány százezerrel. Közölte velem, hogy leánya tetszését a legteljesebb mértékben megnyertem. (— hálával kellett a főkára gondolnom, amely, ha testi műoltában nem is működhetett közre boldogságom megalapozásában, mégis csak szerencsét hozott) — és ilyenformán családja részéről sem merült fel kifogás az ellen, hogy Izabella és én házasságra lép-jünk. Miután befejezte rögtönzött szónoklatát, várakozásteljesen pillantott ráu és köhintett párat, majd amikor néhány udvarias szólammal nem feleltem egyebet a következő kérdést intézte hozzám:

— Meltóságodnak nincs valami megjegyzése, vagy kérdeznivalója?

Kellemetlen érzés fogott el. Most meg kezd tudakolnom, gondoltam, hogy mi-csoda az a kisebb születési hiba, amiről az apróhirdetésben szó volt? Szerettem volna ezt a beszélgetést elkerülni, nemcsak azért, mert ilyesmit mindig kényelmetlen feszegetni, hanem főként mert attól tartottam, hogy a vá-lasz esetleg lehetetlenné teszi nekem, mint dzsentlemennek, hogy nőül vegyem Izabellát. Elhatároztam, hogy az eskü-vő előtt nem leszek kíváncsi születési

hibájára és bizonyos puritán szigorral így szóltam:

— Uram mint talpig arisztokratának, aki azonban semmi ostoba előítélelemnek nem rabja, csak egyetlen kérdésem lehet önhöz. Hogyan szerezte vagyonát?

— Mint impreszárió.

— Nagyon helyes, — vettem tudomásul megkönnyebbülve a választ — mindig rokonszenveztem ezzel a foglalkozással. A kultúra terjesztése nem szegyen, és régi vágyam, hogy egy érde-mekben gazdag, ősz impreszáriót nevezhessek majdan apósomnak. Most itt az alkalom, küldjön azonnal papérr!

Az ősz impreszárió akadékoskodni kezdett:

— De előbb még fel kell önt világo-sítanom...

— Köszönöm, már fel vagyok, — feleltem hidegen.

— Tudniillik a leányom születési hi-bája...

— Nem érdekel, Hangsúlyoztam, hogy nincsenek előítéletem.

— Mindamellett fel kell hívnom nagy-beccsű figyelmét...

Melegen megráztam kezét.

— Ön becsületes ember, — mondot-tam — azonban már az apróhirdetésben felhívta a közfigyelmet arra, hogy a pá-lyázóknak kisebb születési hibától el kell tekinteni. Nos én mint a köz egyik tagja, ezt tudomásul is vettem és meg-változhatatlan szándékom, hogy való-ban eltekintek a kisebb születési hibá-tól, amely különben is bizonyára lényegesen kisebb, mint gondolja...

— Ellenkezőleg, — tiltakozott az im-preszárió.

Elfogyott a türelmem.

— Nézd, apuci, — jelentettem ki ér-lyesen — kár annyit okoskodnod. Ked-ves leányod nagyot hallhat miattam,

sántíthat tetszés szerinti lábára, visel-het üvegszemet, szenvedhet krónikus vakbélgyulladásban, hordhat műkeblét, hiányozhatik fél tüdeje, lehet kopasz...

Az öreg tiltakozni próbált, de rendü-letlenül folytattam:

— ... nem törődöm vele, ha ötvaros, ha le vannak fagyva az összes tyuk-szemei, ha leprás, ha kleptomániás, ha ellepik a hullafoltok, mondom, engem semmi sem riaszt vissza és tekintet nélkül mindenre feleségül veszem... mert szeretem.

Érvélemem előtt meg kellett hajolnia leendő apósomnak, aki nem is ellenke-zett tovább; szó nélkül beleegyezett ab-ba hogy másnap reggel megtartsuk az esküvőt.

7.

A pap már a szomszédos szobában várakozott és csak percek választottak el attól, hogy Izabellát magaménak mondhasam, amikor édesanyja, az im-preszárióé, utolsó rohamot intézett ellenem.

— Önnek most hamarosan meg kell tudnia, — mondotta — hogy mi Iza-bella születési hibája.

— Nem bánom én azt sem, ha ikrek... — csuszott ki a számon.

Szerelmem anyja összecsapta kezét:

— Hát ezt hogyan találta így el? Róbert és Izabella csakugyan ikrek.

Kényelmetlenül mosolyogtam, de hogy valamiképpen helyreülsem elszólásomat, kijelentettem, hogy imádom a gyereke-ket és nagy örömmre szolgál, hogy feleségem készen hoz mindjárt a ház-aságba két helyes porontyot.

— Jó apjuk lesznek, — ígértem köny-nyes szemmel.

— Apjuk? — nézett nagyot jövődö-beli anyósom — talán férjük illetve só-goruk?

Nem értettem a dolgot.

— Sógoruk? — kérdeztem megdöb-benve.

— Izabella és Róbert tudniillik az én gyermekeim...

— És az ikrek?

— Ők az ikrek.

— Vagy úgy? — mondtam — ez családi szokás? Izabellának is ikrel vannak, mint mamájának.

— De uram, miket beszél ön? Az én Izabellámnak nincsenek gyermekei. Csak éppenhogy ikrek Róberttel.

— Nem értem, hogy ez mennyiben születési hiba?

— Annyiban, hogy nem lehet szét-operálni őket, mert a tanár szerint ez életükbe kerülne...

8.

Most jöttem csak rá, hogy mi a tény-állás:

— Egyszóval összenőtt ikrek?

— Ugy van, Róbert rá van növe Iza-bella hátára, ezért nem látta ön őt idáig.

— Ez az egész?

— Igen. Mit gondol, nem fogja önt feszélyezni, hogy Róbert...

Biztosítottam az aggódo anyát, hogy szükségtelen ilyesznitől tartania.

— De gondolja meg — jelentette ki — egy harmadik személy állandó jelen-léte... a legbizalmasabb pillanatokban is... esetleg mégis csak zavarólag hat majd önre.

— Eleinte mindenesetre szokatlannak fogom találni, — válaszoltam — de re-mélem, hamarosan megbarátkozom majd a helyzettel.

— Helyes lesz, ha Róberttel is meg-barátkozik...

Beszéltötta a fehér menyasszonyi ruhába öltözött Izabellát, aki gyöngyöden szemembe pillantva kilencszer megcsó-kolt, majd édesanyja utasítására hátat

gálat alá vehetik, akiknek erre külön miniszteri megbízásuk van.

Nyomban az összeírás befejezése után, valószínűleg még május elején megkezdődik az összeírtak kötelező orvosi vizsgálata, amelynek a jelek szerint az lesz a következménye, hogy igen sok nő el fogja hagyni az olyan állást, amely az ilyen megszégyenítő aktussal van összekötve. Valószínűleg a bar sem fog egyetlen artistanőt sem szerződhetni, mert az artista-egyesületek szabályai megtiltják női tagjaiknak, hogy olyan városokba szerződjenek, ahol az ilyen orvosi vizsgálat rájuk nézve is kötelező.

Elitelték

Rupert Rezső rágalmozóit

Az Ébredők igazgatója s a Szózat munkatársa a vádlottak padján

Budapestről jelentik: Az ébredők 1921 júliusában plakátokat ragasztottak ki Budapest utcáin, amelyen Rupert Rezsőt, Vázsonyi Vilmost, Drózy Győzöt, Kerekes Mihályt, Giesswein Sándort és Rassay Károlyt hazadrulókjak nevezték. A plakát szerint az ellenzéki politikusok Magyarország ellen paktáltak jugoszláv, cseh és román diplomátákkal és Rotschild-zsidókkal. A Szózat című napilap a plakát szövegét kommentálva másnap leközölte és hozzáfűzte, hogy az ébredők támadása Rassayék ellen minden tekintetben indokolt.

Rupert Rezső becsületsértés és rágalmozás címén büntetőfeljelentést tett a plakát szerzője és a Szózat kommentárájának írója ellen. A plakátért Horváth Károly kereskedő, az Ébredő Magyarok Egyesületének helyettes ügyvezető-igazgatója, a Szózat kommentáráért pedig Baján Gyula hírlapíró vállalta a felelősséget. Az ügyet kedden tárgyalta a budapesti törvényszék. Horváth Károly vallomásaiban kijelentette, hogy a plakát tartalmaért vállalja a felelősséget. Védője utján kérte a bíróságot, hogy »hazaárulás« büntényében terjesszék ki a vizsgálatot Rupert ellen. A bíróság Horváth kérelmét elutasította és a perbeszédék elhangzása után a vádlottakat büntösnek mondta ki sajtó utján elkövetett rágalmozás vétségében. Ezért őket

fordított nekem, hogy még az esküvő előtt megismerkedhessem leendő sógorommal.

Amikor megpillantottam Róbertet és ő engem, felordítottam. A pofaszakállas fiatalember volt, akinek fókáját kidobtam a vonatból és aki kidobta az én fókámat.

9.

A rokoni kapcsolatot tekintve hajlandó lettem volna megbocsátani neki, de ő könyörtelennek bizonyult és miután Izabella kétségbeesett sikoltozása közben percekig pofozkodtunk, kijelentette, hogy a maga részéről megtagadja beleegyezését a készülő házassághoz.

— Semmi jövedelhez — tiltakozott dühösen az impresszárió — én és anyád beleegyezzünk, különben is már tavaly nagykorosítottuk Izabellát.

— Nem törődöm veled, — vonogatta vállait (és egyúttal Izabella vállait) Róbert — füttyölök a jogi szempontokra, ellenben a gyakorlatban megilusítom ezt a házasságot, ha addig élek is.

Izabella kénytelenségből a falnak fordulva, toporzékkolt; Róbert azonban még azt is megakadályozta, hogy bucsucskót válthassunk.

— Ez a gazember — mondotta tajtékozva a haragtól — aki kiröpítette Izabella kedvenc fókáját a kupéból, nem fog befurakodni családjunkba.

Nem is lett a házasságból semmi.

10.

Igy dobtam ki három millió dollárt a szó szoros értelmében az ablakon. Csak az vigasztal, hogy legalább azt a negyvenezer piasztert, amit a kabala-fókába részletfizetésre befektettem, nem én dobtam ki, azonkívül, hogy helyesnek bizonyult előérzetem, mert Izabella csakugyan imádta a fókákat.

(Vége.)

fejenként 2000 korona fő- és 1000 korona mellékbüntetésre ítélte. A bíróság az ítélet indoklásában enyhítő körülménynek vette a vádlottak javára azt, hogy Rupert állandóan támadta az Ébredő Magyarok Egye-

sületét és hogy a plakát megjelentetésével közérdeket vélték szolgálni.

Rupert Rezső az ítélet ellen felebezéssel élt. Horváth Károly és Baján Gyula is felebezést jelentettek be, bűnösségük kimondása miatt.

A zagrebi titkos megállapodás szövege

A horvát báni méltóság visszaállítása és az alkotmány revíziója
Feltűnően hasonlít a megállapodás a horvát-magyar kiegyezési törvényhez

A zagrebi Rijecs hétfői száma hiteltel forrásra hivatkozva, részletesen közli Gyuristics Márkó és Janjics Voja, a radikálpárt kiküldöttjei és a Radics-párt között létrejött megállapodás szövegét.

A megegyezés a lap szerint hat pontból áll, amelyek a következők:

1. Továbbra is homogén radikális kormány marad hatalmon, mert az minden koalíciós kormánynál erősebben biztosítja a megegyezés keresztülvitelét.

2. A vidovdáni alkotmány végrehajtását felhüggeszik.

3. Horvátországban Csimics helytartó marad, a báni feladatok végzőjének címével. A bizalmi állásokat a zajednica emberei kapják. Lorkovics tárcanélküli horvát miniszter lesz és mint ilyen ellenőrzést gyakorol Csimics felett.

4. Korosec dr. és Spaho dr. Beogradba mennek, a horvát köztársasági parasztpárt pedig 15—20 képviselőből álló delegációt küld a parlamentbe Jajzabetics képviselő vezetése alatt, hogy a radikálisnak szükség esetén tartalékja legyen.

5. Hat hónapon belül a radikálpárt és a Radics-párt részletesen megállapodik a vidovdáni alkotmány revíziójának kérdésében. A megegyezés támogatói lesznek a parlamentben a radikálisok, a Ra-

dic-párt, a klerikálisok és a muzulmánok. Az alkotmányrevízió megszavazása után a lenti pártokból álló koalíciós kormány alakul, amely az alkotmányrevízió jelszavával új választásokat ír ki.

6. Az alkotmányrevízió helyreállítja a báni méltóságot, amelyet a királyi család egy tagja kap meg, Horvátország, Dalmácia és Bosznia-Hercegovina nélkül autonómiát kap, a közigazgatás élén pedig a báni helytartó áll, aki mellette báni tanácsot szerveznek — valami minisztertanács felét. A királyi családból származó bán beiktatása ünnepélyes formák között menne végbe Zagrebban.

Beogradban a Rijecs közlése nagy feltűnést keltett és bár a megegyezések szövege nagyjában fedi azokat a verziókat, amelyeket már napok óta suttognak a politikai kulisszák mögött, még sem tartják azokat autentikusoknak.

Rendkívül érdekes körülmény azonban, hogy ezek a Rijecs által publikált pontok nagyon nagy hasonlóságot mutatnak az 1868. évi horvát-magyar kiegyezési törvényhez és éppen ez teszi gyanússá a hírforrás megbízhatóságát. Beogradban nagy hajlandóság van arra, hogy a megegyezésnek ezt a szövegét demokrata machinációnak tartásák.

A kérlelhetetlenség politikáját hirdetik

a francia és belga miniszterelnökök

Poincaré beszéde az újságírók előtt — Föltárta Európa politikai helyzetét

Párisból jelentik: Január óta tegnap este fogadta először Poincaré a nagy külföldi lapok párisi tudósítóit és nyilatkozott előttük a Ruhr-megszállásról és az újabb konferenciáról.

Az angol hírlapíróknak azt mondta a miniszterelnök, hogy a londoni kormány nem egy ízben hebizonyította, hogy a francia akciót semmiképpen sem akadályozza. A francia kormány fel fogása szerint Anglia akkor adta legkétségtelenebb tanujelét előzékenységének, mikor hozzájárult az angol megszállású zónán a vasutak igénybevételéhez.

Az olasz lapok tudósítóihhoz fordulva, így szólt Poincaré:

— Az olasz kormány határozottan helyeselte a Ruhr-akciót és diplomáciai értesüléseink szerint Mussolini miniszterelnök a jelenlegi Ruhr-politikát »az ezidőszert egyesegedül lehetséges pozitív politikának« nevezte. Németország bizonyára hamarosan kénytelen lesz engedni. Franciaország csak közvetlenül előterjesztett javaslatokat hajlandó elfogadni a német kormánytól. Számunkra a tárgyalás nem sürgős, mert Franciaország a beati possidentes kellemes helyzetében nyugodtan várhat.

Egy olasz hírlapíró kérdésére, hogy a majdan meginduló német tárgyalásokon kik fognak résztvenni, Poincaré azt válaszolta, hogy elsősorban a Ruhr-területen érdekelt hatalmak, tehát Franciaország, Belgium és Olaszország, de Angliát is

meg fogják hívni és rajta áll, hogy résztvesz-e a tárgyalásokban.

Az új keleti konferenciáról így nyilatkozott Poincaré: A török támadás a Chester-féle petróleumügyvel igazi keleti manőver. A törökök ily módon remélték ellentéteket teremteni Amerika és az európai szövetségesek között, azonban figyelmen kívül hagyták, hogy a Chester-terv csupán egy magánvállalkozás érdeke, amelytől az Egyesült-Államok kormánya távol áll. Franciaország ezzel a taktikájával szemlétre sem fogja magát félrevezetni, hanem erőlyes lépésekre készül a török kormányval.

A lausannei tárgyalásokról Poincaré nagyon pesszimistikusan beszélt s megjegyezte, hogy az új békekonferencia esetleg nagyon hosszúra fog nyulni.

A tárgyalás anyaga ugyanis sok vitára és hosszas megbeszélésre ad alkalmat.

Brüsszelből jelentik: Theunis miniszterelnök a külföldi sajtó képviselői előtt tartott beszédében szíves szavakkal emlékezett meg Belgium és Franciaország együttműködéséről és újból kijelentette, hogy mindaddig megmaradnak a Ruhrvidéken, amíg Németország el nem ismeri a szövetségesek jogait és a megszállott területet csak Németország kötelezettségei teljesítése árnyában fogják kiűriteni. Akciónkat, folytatta a miniszterelnök, a körülményekhez képest ki fogjuk terjeszteni és kiszélesíteni.

Egy hétre tervezik

a genfi népszövetségi tanácskozásokat

A francia külügyminiszterium kommunikéje szerint — mint a párisi lapok írják — a most kezdődő népszövetségi tárgyalások nem foglalkoznak újabb jóvátételi tervvel, hanem csupán egyéni és teljességgel fesztelen tanácskozás lesz a régi ízetési terv fölött. Maga a munka-programm terjedelmes ugyan, de nem nagyfotosságu s úgy számítják ki, hogy az első napon végezni fog a népszövetség a pénzügyi kérdésekkel és a tárgyalások előreláthatólag a hét utolsó napjáig beveződnek, azonban nincs kizárva, hogy a bonyodalmas politikai helyzet következtében előre nem látott kérdések vetődnek felszínre és ebben az esetben a népszövetség tárgyalásai a jövő hétre is át fognak terjedni.

A népszövetség tanácsának nyolc állandó tagjához a mostani ülésezésen már társulni fog két új szemleges kormány. A megnyitó ülésen Salandra volt olasz miniszterelnök — mint Genfből jelentik — még nem lesz jelen, ugyszintén Hanoleaux francia delegátus, volt külügyminiszter sem és a svéd Brantingot is csütörtökre vagy péntekre várják Genfben. Az angol kormány képviselőjében Wood közoktatási miniszter van jelen, Braziliát Da Gama londoni nagykövet, Uruguayt De Blanco párisi követ, Belgiumot Hymans, Spanyolországot Qujnonoz de Leon párisi nagykövet képviseli, aki egyúttal a danzigi kérdés előadója a népszövetségben. Gróf Isli nem érkezett meg, helyette Abbazi japán nagykövet képviseli. Kinát pedig Tang Sai Fu római nagykövet.

Zemuni nacionalista diákok

megtámadták a muzulmán képviselőket

— A Bácsmegegyi Napló tudósítójától —

Hétfőn este kilenc órakor a zemuni Fekete Macska éttermében a muzulmán Spaho-párt több tagja együtt vacsorázott néhány klerikális-párti képviselővel, amikor megjelentek a helyiségben a zemuni szerb nacionalista ifjusági egyesület tagjai Gavric tuzlai származású főiskolai hallgató vezetésével behatoltak a terembe és inzultáltak a muzulmán képviselőket. A párt alelnökének, Hrasznicának leverték fejéről a fezt. A támadók olyan fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy néhány helybeli polgár a rendőrségre sietett, ahol bejelentette az esetet és segítséget kért a szorongatott helyzetben levő képviselők számára. A helyszínre kivonult rendőrség mentette csak meg a képviselőket a súlyosabb természetű inzultusoktól.

A muzulmán képviselők a rendőrség védelme alatt átvonultak a Central-szállóba, ahol testületileg laknak és annak éttermében helyezkedtek el. Alig fogtak hozzá vacsorájukhoz, itt is megjelentek megnövekedett számban az omladinisták és halálos fenyegetésekkel megtámadták a Spaho-párti képviselőket. Az étterem közönsége és a szálloda személyzete a képviselők védelmére kelt, akiknek sikerült így végül szobájukba feljutni. Az omladinisták ezek után sem vonultak el, hanem felálltak a szálló épülete előtt az utcán és kövekkel heverték a képviselők ablakait. A rendőrség, amelynek őrszobája közvetlenül a szálló mellett van, ez alkalommal passzív módon viselkedett.

Az incidens folytatásaképpen kedden délelőtt tizenegy órakor Hrasznic, a muzulmán-párt alelnöke és

Dr. Korosec, a klerikális-párt elnöke együttesen megjelentek dr. Peles Dusánál, a képviselőház elnökénél és bejelentették immunitásuk megsértését. Együttel kérdést intéztek a házelnökhöz, hogy milyen intézkedéseket szándékozik tenni az ellenzéki képviselők személyes biztonságának megvédésére? Peles házelnök azonnal felhívta telefonon Vujicsics belügyminisztert és jelentette neki az esetet, majd közölte Korosec és Hraznica képviselőkkel a belügyminiszter válaszát, amely szerint azonnal szigorú vizsgálatot indítanak az ügyben.

A képviselők kijelentették a képviselőház elnöke előtt, hogy ezzel az elintézésel nincsenek megelégedve, mert — mint Hraznica mondotta — tudomásuk szerint a belügyminiszter előzetesen tudott az omladnisti támadásról. Dr. Korosec viszont kijelentette, hogy ilyen körülmények között az ellenzéki képviselők meg fogják gondolni, hogy egyáltalán Beogradban maradjanak-e. A tárgyalás közben megjelent az elnök szobájában Jánics, a radikális-párt főtitkára és Zsujevics radikális-párti képviselő, akik humoros és guñyos megjegyzéseket tettek Korosecnek arra a kijelentésére, hogy nincs Európában még egy parlamenti város, ahol a képviselők személyi biztonsága ne állana a kormány védelme alatt. Minthogy az elnök nem emelt kifogást a radikális képviselők illetékellen és komolytalan megjegyzései ellen, Korosec és Hraznica tiltakozásuk jeléül elhagyták a szobát.

Ujvágóhidat építenek Szuboticán

A városi költségvetés megkezdett tárgyalásával kapcsolatban több réghuzódó kérdés vetődött föl újra. Ezek között szerepel a suboticiai vágóhid átalakításának az ügye is. Amint ismert, a suboticiai vágóhid annyira elhanyagolt állapotban van, hogy lehetlenné válik mostani állapotában való további használata, egyrészt közegészségügyi szempontokból, másrészt pedig azért is, mert a vágóhid ma ugyszólván megközelíthetetlen.

A vágóhid tervbevétt átalakítására szükséges költségeket az idej költségvetésbe kellene fölvenni. Mielőtt azonban erre nézve döntene a tanács, megfontolás tárgyává teszik, hogy érdemes-e a vágóhid átalakítása s nem lenne-e sokkal célszerűbb egy új vágóhid építése. Ennek elbírálása céljából Pletikoszits András dr. főispán-polgármester kedden Petrovics Koszta főmérnökkel kinnjárt a vágóhidnál és megismerlétek annak berendezését.

A helyszíni szemle eredményeképpen Pletikoszits főispán kijelentette munkatársunk előtt, hogy a tanács a teljesen hasznavehetetlen állapotban levő vágóhid átalakítására már nem fog nagyobb összeget bocsájtani az idej költségvetésbe, hanem a város új vágóhidat akar építeni. Az új vágóhid nem a mostaninak a helyén lesz, hanem a tanács a vasutonal közelében akarja azt létesíteni és ezért már ki is szemeltek kedden alkalmas helyet a Bogojevopalánka-i vonal mellett. A városi tanácsnak az a célja, hogy az állatexport föllendüljön Suboticán, amire a városnak a határon való fekvésénél fogva, arra az időre, amikor szabaddá lesz Magyarországgal a forgalom, sok jogos kilátása van.

Arra vonatkozólag is folytat a tanács tárgyalásokat, hogy a város építse-e föl az új vágóhidat, vagy vállalkozóknak adja ki az építkezést oly módon, hogy az bizonyos ideig magánvállalkozás lenne s az engedélyezési idő-lejárta után a vágóhid épülete a teljes berendezéssel átszállna a városra. Valószínű azonban, hogy maga a város fogja a vágóhidat fölépíteni, mert a közbiztonság olyan tetemes jövedelmei vannak, hogy az üzletnek is virágzó.

Fegyveres parasztlázadás tört ki Boszniában a földosztás miatt

Szarajevóból jelentik: A zvoniki járásban hétfőn valóságos parasztlázadás tört ki, hogy Rajnicski Dugban megakadályozzák egy nagybirtoknak idegen dobroljacok között való felosztását. A bizottság, amely a földosztási munkálatokon dolgozik, reggel érkezett meg a faluba, hogy bizonyos előmeréseket elvégezzen. A birtokon azonban nagy tömeg felfegyverzett paraszt fogadta a bizottságot és tüzelni kezdett rá. A bizottság erre visszavonult és csendőrséget hívott segítségül.

Körülbelül 200 puskával, kaszával és fejszéssel felfegyverzett paraszt ekkor körülvette a felosztandó birtokot és védelmi állásba helyezkedett.

Zvonikból és Kalesijából rövidesen csendőrszolgálatok érkeztek a helyszínre, de a csendőrök is kénytelenek voltak a tulerő elől visszavonulni. A csendőrség Tuzlára fordult segítségért, ahonnan azonnal teherautón erősebb csendőrszolgálat indult Rajnicski Dugra a rend helyreállítására és a földosztás zavartalan lefolytatására.

Hirek a magyar kormány lemondásáról Interpellációk napja

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés még e héten elkészül a mezőgazdasági munkabérek megállapításáról szóló törvényjavaslat letárgyalásával és azután félhetes parlamenti szünetet kap, hogy a kormány az aktuális kérdések rendelkezésére megfelelő időt nyerjen.

Legutóbb ismét olyan hírek kerültek forgalomba, amelyek a Bethlen-kormány távozásáról vagy egyes miniszteri tárcák betöltésében bekövetkezendő változásokról vételek tudni. Legilletékesebb helyről azt közölték a »Bácsmegyei Napló« tudósítójával, hogy mindezek a hírek kóhalmányok. A kormány szilárdan áll helyén és sem részletes, sem teljes kormányválságról szó sincs.

A nemzetgyűlésnek szerdán interpellációk napja lesz. Elsősorban számíthat érdeklődésre Rassay interpellációja.

Budapest székesfőváros törvény-

hatósági bizottságának az 1923. év végén lejáró mandátuma és az új választások elrendelése tárgyában. Rassay azonban nincs Budapesten és így ez az érdekes interpelláció valószínűleg elmarad. Interpellációt jegyzett be még Cserti József a kormány hivatalos árfelhajtó ténykedései tárgyában, Fábán Béla a bírák és ügyészek fizetésrendezése és Hegyemegi Kiss Pál a bajai és komáromi választások ügyében. Rappert Rezső azon hivatalos és nem-hivatalos kísérletek tárgyában fog interpellálni, amelyeknek célja az államrendőrséget a napi politikába bevonni és a rendőrség tagjainak polgári szabadságát elkobozni. Végül Rainprecht Antal az európai helyzet fel nem ismeréséből származó téves kormány-nyilatkozatok helyreigazítása tárgyában interpellál. Az interpellációkat nagy érdeklődéssel várják.

A Radics-párt magyarul is kiadta programját

A nemzeti kisebbségeknek csak kulturális és vallási szabadságot ígér

A vasárnapi zagrebi gyűlés előtt osztogatták Radics magyar nyelvű programját is. Ez a program még a választások előtt készült s arra volt szánva, hogy a magyarok szavazatait megnyerje Radicséknak, azonban nem igen jutott el a magyar tömegek közzé.

Kíváncsi érdeklődéssel lapozgatjuk át a 44 oldalas kis füzetet. Hiszen Radics mindenképpen rejtély, kétszeresen az a magyarság előtt, amely nincs tisztában azzal, hogy mit akar Radics.

A program átolvasása nem sokkal segít e rejtélyt megoldani. A magyar kiadás első oldalát Radics arcképe díszíti, alatta ez a felírás:

Radč István, H. R. S.S. és H. B. elnöke.

Az angol kiadás the President-nek, az Elnöknek nevezi Radicsot.

A horvát köztársasági parasztpárt alapítványai, vagy annak programja. Ez a füzet címe, s jelzi, hogy ezt a programot a »báni Horvátország többségének negyedik gyűlése« 1921. március 5-én és 6-ikán tárgyalta le, április 21-én fogadta el s »kihirdetett« Zagrab fővárosban 1921. június 26-ikán.

A program, amelyet kegyetlenül rossz magyarsággal fordítottak le, több mint egy politikai párt programja, utopisztikus terveze egy új állam berendezkedésének, amely Horvátország területére egy osztály teljes urahát statálja; a parasztságát. A szuverenitást és a kormányzást e szerint a parasztság gyakorolja, »mihelyt az általános választásokon ezen többséget meg is nyerte.«

Radics állama e szerint a szeriöfött utopisztikus program szerint, feltétlen pacifista állam, állandó hadsereg nélkül, de amelyben minden polgár katonai kiképzésben részesül. Az emberi jogokat az állampolgárságra való tekintet nélkül mindenki számára biztosítani ígéri,

tekre tanítanának, azután produktív munkára oktatnának s minden osztályban tanítanak az orosz és német nyelvet. Volna ezen kívül még négy évfolyamos általános műveltségi iskola s szakiskola is.

Megállapítja a köztársaság szervezeti is, amelyben a lényeg az, hogy százezer polgár kérelmére az elnök köteles lemondani, a nemzetgyűlést fel kell osztatni.

Reformálja természetesen az adózást is.

Ezek az általános, inkább álomszerű elveken kívül foglalkozik a füzet azzal is, hogy milyen feltételek mellett mennének a Radics-párti képviselők a belgrádi parlamentbe.

Követelik a horvát állam elismerését, Horvátország, Dalmácia, a Muraköz egy állami egységet alkotna, amely nemzetközi szerződést kötne Szerbiával. A védkötelezettség közös volna, de Horvátország nem tartana állandó hadsereget.

Bosznia és Hercegovina szintén önálló állam lenne, Bácskában és Bánátban pedig népszavazás tartatnék, hogy hova akar csatlakozni. Belgrádhöz, vagy Zagrebhez.

A program a nem szláv nemzeti kisebbségeknek csupán vallási és kulturális szabadságot ígér; ellenben az erőszakoskodások megszüntetését követeli.

A program megállapítja, hogy meg egyezéssel alapon a hatalom mostani birtokosai és a Radics-párt nem oldhatják meg a horvát kérdést.

Az egész program kusza és zavaros. A horvát paraszt inkább Radics személyéért lelkesedhet, de nem ezért a programért.

Vádelejtéssel végződött a malihegyesi gyilkossági per A törvényszék megszüntette az eljárást

Kedden reggel folytatták a Fodor Pál mali-hegyesi lakos és társai elleni bünpör fötárgyalását, akiket — mint megírtuk, — azzal vádolt az ügyész, hogy Komáromi Pétert agyonverték és hulláját a vasuti vágányra fektették.

Pavlovics elnök reggel 9 órakon nyitja meg a fötárgyalást és a hétfőn tanuként kihallgatott Schlesinger Dávidné leányát, Lillyt szólítja be, mint tanut.

Tizenhét éves fiatal leány jelenik meg a bíról emelvény előtt. A bizonyítási eljárás során ő lett a perdöntő tanu. Budapesti születésű, mali-hegyesi lakos, háztartásbeli.

Elnök: Ismerte az elhalt Komáromi Pétert?

Tanu: Igen. Nekünk korcsmánknak van, bejáratos volt hozzánk.

— Mikor beszélt vele utoljára?

— Csütörtökön délután fél 3 órakor. (Az nap este történt Komáromi Péter erőszakos halála).

— Vásárolt-e maguknál valamit?

— Igen, két iv levélpapírt és boricéket.

— Mikor elment Komáromi maguktól, akkor mit mondott?

— Kétszer kezet fogott velem és azt mondta: Isten vele Lillyke, nem tudom, viszontlátjuk-e még egymást.

— Mondott-e még mást is?

— Akkor nem, hanem előtte vald este is ott volt nálunk és akkor, az esküvő előtt azt mondotta: Inkább akasztani vinnének, mint esküdni.

— Megismerné azt a levélpapírost, amit Komáromi maguknál vett?

Nézzé, itt van, ezt a levelet találták nála. (Az elnök átgyújtja a levelet a tanunak.) Van ilyen levélpapíros a maguk üzletében?

— Igen, pontosan tudom, hogy van nálunk ilyen papíros. Ezt Komáromi Péter nálunk vásárolta.

A bíróság a tanut megeskette.

Utána Tóth István tanut hallgatták ki a bíróság.

A vádlottakat mind ismeri és a krílikus estén együtt volt velük.

Hajós István, Kormos Illés, Fülöp Mihály, tanuk szintén ott voltak!

HIREK

Galambok a háztetőn

Két hamuszürke galamb sütkérezett a háztetőn, amelyet előtött fényvel és káprázattal a tavaszi nap. Egymás mellett ültek békésen, nyugodtan a barna cserepeken és a szemüket boldogan lezárták, mintha aludtak volna. A nap túlmelegen, bőségesen szórta a sugarakat rájuk és körülzártuk őket szerelmesen a pompás délutáni hangulat, amely olyan lágy volt és cirógató, mint augusztusi napokon alkonyatokban, amikor minden fáradt arc, reumás nagyapa és érzékenyült diák vendége. A galambok is úgy bujtak meg egymás mellett a háztetőn mint két pihenő öreg. A szárnyaikat petvűdten leeresztették, mint árbocot a szélesöndes tengeren az álmodozó hajósok. A gyárkémények munkára kürtölték össze éppen az embereket, a villamos csilingelt valahol messze, az utcán két társzékér dörömbölt, a szomszédban ablakot nyitott egy kékszemű asszony — és ők, a két hamuszürke galamb bágyadtan tüdőzt a napon, a piszkos cserepeken. Nem zavarta őket a város dolgosa, a gyárkémények bugása, a dörömbölő társzékér. Boldogan, a pihenés gyönyörű békéjével ültek együtt a tavaszi napban, amely elkábította őket ragyogásával és melegével. Mert szerették, kívánták a napot, a táncoló sugarakat, amelyek fölcsalták őket a háztetőre, talán először ezen a tavaszon. S ott fenn, közelebb a nyiló-szemű égbolthoz alázatosan fogadták április drága kincsét, mint Beethoven hatalmas zenéjét az emberek, akik a hétőznapok kenyerharcaiban vesztik el szíveiket. Amint ott megbujtak a háztetőn, eszembe jutott, hogy az állatok, a madarak, hogy tudnak örülni a tavasznak, a fölzendült záporos napsütésnek. Láttam, hogy cikkázik a két azurban a fecske, a mezők fölött a pacsirta, hogy énekel, milyen örömmel és a veréb, hogy játszik a város terein. Minden élet a tavaszé, az áprilisi napé, csak az ember boldogtalan benne. Csak nekünk nincs időnk tölteni szerelmesen az éjte, csak mi járunk, kinlódunk komor arccal kizöldült hegyek alatt és a fénylő városokban. A két galamb boldogan bóbiskol a háztetőn, az utcán pedig az emberek futnak a gyárak felé, terhesen kocsi vonulnak, a villamos csilingel és egy kisgyerek sir, zokog a szomszéd udvarban...

— Az új csehszlovák követ a királynál. Beogradból jelentik: Az új beogradi csehszlovák követ, Seba Jan kedden délelőtt Melichar katonai altasé kíséretében kihallgatáson jelent meg a királynál, hogy átadja megbízólevelét. A kihallgatás egy óra hosszat tartott és végeztével Seba követ udvari autón távozott a királyi palotából.

— A szentai Magyar Párt nagygyűlése. Szentáról jelentik, A szentai Magyar Párt április 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor nagygyűlést tart a Keceli-féle nagyvendéglő helyiségében. A párt vezetősége felhívja a tagokat, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Repülőgéppel is lehet levelet küldeni a Vajdaságból. Novisadról jelentik: A novisadi postaigazgatóság felhívást adott ki, amely szerint a Páris-Hamburg-Bécs-Prága-Budapest-Beograd—Bukarest—Konstantinápoly között megindult légi forgalom ezentúl külföldre szóló postai szállítmányokat is továbbít. A leveleket, árumintát vagy nyomtatványokat, bármelyik vajdasági postahivatalban fel lehet adni, csak a rendes szállítási díjon kívül még ötven százalékot kell fizetni.

— A kanizsai tanítók még nem kapták meg áprilisi fizetésüket. A kanizsai tanítókról úgy látszik megfeledeztek a pénzügyigazgatóságnál, vagy talán azt hiszik, hogy Kanizsán a tanítóknak akkora jövedelmük van, hogy számon sem tartják azt a kis aprópénzt, amit az állam fizet nekik. Negyven tanító van Kanizsán s április 1-én egyik sem kapott fizetést s azóta is hiába várják, hogy az adóhivatal rájuk gondolna. Az államnak mégis pontosabb fizetőnek kellene lenni s nem szabadna ép a szegény alkalmazottaknak bérére adóságot csinálni.

— Halálozás Pánczél Miklós erdőmérnök, Pánczél Jánosnak, az ókanizsai Népkör elnökének fia, 32 éves korában elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja.

— Kijavítják a szentai vasúti hidat. Szentáról jelentik: A szentai tiszai vashid már évek óta rozoga. A festék lekopott, a vasszerkezet rozsdásodott, a csavarok meglazultak, úgy, hogy a hid kijavítása mind sürgősebbé vált. A városi mérnöki hivatalban most készült el a hid javítási munkálatainak költségvetése, amely szerint a hid rendezése egy millió dinárba kerül.

— Nem adják elő a Hubay-operát. Budapestről jelentik, hogy Hubay Jenő operájának bemutatója mégis elmarad, noha az operaház vezetősége tiltakozása ellenére is elő akarta adni a dalművet. A művész úgy akadályozta ezt meg, hogy délelőtt megjelent az operaházban és formálisan visszalopta partitúráját és a szölamokat. A zenekari anyag hiányában az operaház nem tudja előadni a darabot.

Opera

Mi a különbség Hubay és Zerkovitz között?

A helyzet tiszta: Hogy ha Zerkovitz lop zenét, Nem lopja vissza.

dió.

— Szikratáviró-posta Ausztriából Amerikába. Május elsejétől kezdve, mint Bécsből jelentik, próbaképpen megkezdik Ausztria és az amerikai Egyesült-Államok között az ugynevezett szikratáviró-posta működését. A távirati küldeményeket Berlinből szikratávirón továbbítják Newyorkba, onnan pedig Amerika más városaiba postán. A szikratáviró-póstával feladott távirat egy szavának díja 0.42 aranfrank.

— Mozgalom indult X. Pius szentté avatására. Rómából jelentik: Olaszországban mozgalom indult meg X. Pius pápának szentté avatása érdekében, aki a világháború kezdetén, 1914-ben halt meg.

— Vadász Antal detektív kiütéses tifuszban meghalt. Budapestről jelentik, hogy Vadász Antal, a Pétendi-detektívcsoporthoz tartozó detektívje a főkapitányság detektívosztályán néhány napja összeesett és mikor a rendőrorvos megvizsgálta, kiütéses tifuszt állapított meg rajta. A detektív napokig élet és halál között lebegett a Szent János-kórházban, míg tegnap értesítették a főkapitányságot, hogy a kiütéses tifusz áldozata lett és tegnap délután meghalt.

— Gépészvizsga Becskeroken. Becskeroki jelentés szerint az ottani munkásfelügyelősen kedden folytak le a gépészvizsgák, amelyen 67 gépészjelölt vett részt.

— A suboticei városi költségvetés tárgyalását a suboticei városi tanács kedden megtartott ülésén folytatta és az utak javítására, valamint egyes építkezésekre előirányzott tételket tárgyalta le. Ezek között a legnagyobb kiadást a Palicsi- és a Sándori-utnak a javítása jelenti, amit a tervbevett kölcsön felvétele helyett most a városnak saját erejéből kell fedezni, ami elkerülhetlenné teszi a városi pótdó felemelését.

— Bonyodalmak egy malombérlet körül. Novisadról jelentik: Spaics Ljubó öbencei malomtulajdonos a múlt évben visszavette malmát Hódos Lajos és Busa Tamás bérletétől. Később hat gazda 30 métermázsza búzát, a karlováci szövetkezet pedig 40.000 dinárt követelt Spaicstól, amit ők még az előbbi bérletnek adtak át. Spaics ennek megtérítését megtagadta, mire a gazdák és a szövetkezet feljelentést tettek Hódos Lajos, Busa Tamás és a malom könyvelője ellen, sikkasztás címén. A bűnyűvet kedden tárgyalta a novisadi törvényszék. Mivel a főtárgyaláson nem merült föl bizonyíték, a bíróság mindhárom vádlottat felmentette. Az ügyész felebbezést jelentett be.

— Járőrök harca a csehszlovák-magyar határon. Budapestről jelentik: Kedden éjszaka a magyar vámőrség két tagja rendes éjszakai őrzését végezte Hernádpetri határában. A magyar járőrök 12 óra tájban magyar területen összetalálkoztak egy kéttagú csehszlovák járőrrel, akiket a magyar határ átlépése miatt felelősségre vontak. Rövidesen verekedés támadt köztük, miközben mind a négy járőr a fegyverét használta. A küzdelem csak rövid ideig tartott és annak hevében az egyik cseh járőrt megszurtták. A határincidens részleteinek közömoszására egy magyar, mint cseh részről megtettek minden intézkedést. A hernádpetri határincidenssel kapcsolatban a Cseh Távirati Ügynökség jelentést közöl, mely szerint a cseh külügyminiszter erélyes hangon elégtételt követel a magyar kormánytól, közölve, hogy amennyiben nem kapna teljes elégtételt, úgy a magyaroknak Csehszlovákiából való kiutasításával fog válaszolni.

— Holttest Novisad határában. Novisadról jelentik: Csillag József napszámos suboticei lakost holtan találták Novisad határában. Beszélgettek a novisadi kórházba, ahol orvosi vizsgálatnak vetik alá, hogy a halál okát megállapítsák.

— Szemző Gyula kardpárbajban súlyosan megebesült. Budapestről jelentik: Ijjabb Szemző Gyula és Dajkovich Sándor a Fodor-féle vívóteremben súlyos feltételi kardpárbajt vívtak. Szemző segédei Palotai-Kovács Károly és dr. Rác Vilmos voltak, Dajkoviché pedig Teleki János gróf és Somogyi András. A párbajt Palotai-Kovács vezette. Négy heves összecsapás után, a melyben lapos sérülések voltak, az ötödik menetben Szemző jobb mellén 8-10 centiméter hosszú mély vágást kapott. A felek a párbaj után kibékültek.

— Védi-e a törvény a teleföntitkot? Budapestről jelentik: A budapesti itélőtábla most foglalkozott dr. Polónyi Dezső föllebbezésével, akit a törvényszék három havi fogházra és negyven ezer korona pénzbüntetésre ítelt, mert egy hírlapi nyilatkozatában élesen megtagadta a Szász Zoltán-pör ügyését, aki hivatalos működése közben a teleföntitkot megsértette. A tábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a törvény nem védi a levéltitkokhoz hasonlóan a teleföntitkot, és ezért jóváhagyta a büntetést. Polónyi Dezső védője felebbezést a Kuriához.

— Nyomozás a husmérgezés ügyében. Novisadról jelentik: Hirt adtuk róla, hogy Herdi István novisadi kocsifényező lakásán megbetegedett és pár óra alatt nagy kínok között meghalt. Miután Herdi, közvetlen rosszullete előtt, hentesáruból evett, az ügyészség elrendelte Herdi holttestének felboncolását. Az élelem megmaradt részét a rendőrség elküldötte a beogradi vegyefelmzési intézetbe, hogy vegyileg vizsgálják meg, vajjon a hus romlott volt-e és okozhat-e mérgezést. A vegyvizsgáló intézet jelentése fogja a további eljárás irányát megszabni.

tanyán Komáromi halála napján a vádlottakkal együtt és együtt mentek haza a lakásukra.

Ezután Perazsis Bozsidar dr. törvényszéki orvos terjesztette elő az orvosi látelést a hulla fekvéséről amikor a vasúti pályatesten megtalálták, valamint a rajta talált sérülésekről.

Az orvosi látelést szerint a holttest közvetlen a sín mellett feküdt és hullamerevség állapotában. A feje a vasúti vágányokon, a lábak a töltés árka felé. A hullán rendes munkásruha volt, amely sértetlen, nem véres és nem poros. A hulla hason feküdt, az arc a vasúti töltés homokjába temetve.

A halált előidéző sérülés: a jobb oldali nyakrész teljesen összeroncsolva, a nyakcsigolya szétzuva.

Az orvosi szakvélemény szerint ezt a sérülést emberi kéz nem okozhatta, hanem csakis valami roppant nehéz súly, amely a nyakra nehezedett, ez esetben kétségkívül egy vasúti mozdony.

A hulla fekvéséből és a rajta talált sérülésekből a törvényszéki orvosok Perazsis dr. és Bartha dr. — öngyilkosságra következtetnek.

Az orvosi szakvélemény előterjesztése után felállott Marusics Koszta államügyész és bejelentette, hogy valamennyi vádlottal szemben elejti a vádat.

Pavlovics István elnök ezután kihirdette a vádlottak előtt, hogy a törvényszék megszünteti az eljárást.

A szabadságukat visszanyert vádlottak, akik közül háromnyolc hónapig volt vizsgálati fogságban, még kedden délben elhagyták a fogházat.

A magyar szocialisták a kiscgazdák ellen

A magyar nemzetgyűlés keddi ülése

Budapestről jelentik: A gazdasági munkabérek szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatta keddi ülésén a magyar nemzetgyűlés. A vita első szónoka Parkas István (szociáldemokrata) volt, aki főképpen a földmunkások szervezkedéséről beszélt. A földmunkásokkal — mondotta — még ma is úgy bánnak, mint a jobbágyokkal bántak. Nincs szervezkedési szabadságuk, nem szabad nekik ujságokat olvasni.

Angliában a mezőgazdasági munkásságnak éppen olyan jogai vannak, mint az ipari munkásságnak. A birtokviszonyok a mai Magyarországon a régi magyarországbeli viszonyokkal szemben eltolódtak, még pedig a nagybirtok javára. A népesedési és birtokviszonyokban beállott eltolódás szükségessé tenné az állam olyan beavatkozását, amely megakadályozná, hogy a mezőgazdasági munkásság a nagybirtok martaléka legyen. Ez lényegileg konzervatív érdek, konzervatív törekvés és egy előrelátó, okos, konzervatív politikának kellene elsősorban ezt követelnie.

Támadja Nagyatádi Szabót, amiért földadta kiscgazdapolitikáját s a hatalmon maradás érdekében a kormány támogatóinak sorába állott. Most már azt is szegyenli, ha parasztnak szólítják. Közbeszólások közt támogatja a kiscgazdák politikáját.

Utána Vasadi Balogh György beszélt, aki a vita szónokaival polemizál. Élesen bírálja a fennálló munkabérvizonyokat, amelyek szembeötölő aránytalanságai miatt egyik helyen éheznek a munkás, másik helyen pedig tökélet gyűjt.

— **A Suboticei izr. Nőegylet kabarája.** Igen nagy érdeklődés előzte meg a suboticei izr. Nőegylet és Népkönyha keddi esti kabaréelőadását, amelynek sikere megfelelt a nagy várakozásnak. A színház termét zsufolásig töltötte meg a város előkelő közönsége és zajos tapsokkal honorálta a szereplők magas művészi színvonalú előadását. A gazdag és válogatott műsort Radó Imre szellemes konferensza vezette be és az egyes műsorszámok között ugyancsak ő mulattatta szellemes ötleteivel a közönséget. A szereplők mind tudásuk legjavát nyújtották. Dr. Havas Emilné és dr. Ney Lászlóné szonettjei, dr. Horváth Mórénéneke, Schossberger Mátyásné szavai, dr. Fenyves Ferencné trappás humoru előadása voltak kimagasló számok a programnak, nagy sikere volt továbbá dr. Török Bélánénak, dr. Havas Emilnének, Karinthy Kísérleti nyúl című humoreszkiében, dr. Havas Emilnének, Schossberger Mátyásnének és Szabados Lászlónak Egyed Zoltán »A szerződés« című jelenetében, továbbá Strass Leó humoros előadásának. Az ének-számokat dr. Kellert Benőné és dr. Ney László nagy hozzájárulással kísérték zongorán. Előadás után a közönséget özv. Hartmann Rafaelné áldozatkészsége folytán pazar büfé várta a Beograd szálló földszinti éttermében, ahol a Nőegyleti hölgyek végezték az árusítást, majd a kávéházi helyiségben táncmulatság volt, mely a legjobb hangulatban a reggeli órákban ért véget.

— **Meghalt Erzsébet királyné első magyar udvarhölgye.** Budapestről jelentik, hogy Tolnai gróf Festetics Mária sójtőri birtokán elhunyt, nyolcvanhároméves korában. A kiégés után, mikor Erzsébet királyné kezdett érdeklődni a magyar társadalom és irodalom iránt, magyar udvarhölgy kijelölését kérte. Deák Ferenc és gróf Andrássy Gyula gróf Festetics Máriát ajánlották a királynénak. 1870-ben történt meg Festetics grófnő kinevezése. 1898-ban az első osztályú Erzsébet-renddel tüntették ki Festetics Mária grófnőt s ebből az alkalomból megleg ünneplésben részesítette az ország, mely most igaz részvétellel értesül elhunytáról.

A subotical zsidó Patronázs Egyesület az általa létesítendő »Gyermekotthon« javára a zsidó templomban folyó év április 29-én nagyszabású zene és ének templomi ünnepélyt rendez. 2737

— **Véget ért a budapesti közüzemi munkások sztrájkja.** Budapestről jelentik: A közüzemi munkások szerdán megkezdték a munkát, miután a város megígérte nekik, hogy követeléseiket a lehetőséghez képest teljesíteni fogja.

— **Elfogott tolvaj.** Novisadról jelentik: Serkovic János darányi-telepi lakostól egy, a lakásába besurrant tolvaj 3000 dinár készpénzt ellopott. A rendőrség az adott személyleírás alapján Sztajics Ignác asztalos legény személyében kinyomozta a tettest, aki a rendőrségen beismerte, hogy ő lopta el a 3000 dinárt. A tolvajt átadták az ügyésznek.

— **Tolvaj kocsis.** Novisadról jelentik: A Skladisno Otpremnicško szállító részvénytársaság címére egy amerikai kivándorló egy láda különböző holmit küldött. A szállító cég Justus János kocsisával elhozta a ládát, de a kocsis utközben felfeszítette a ládát és tartalmának egy részét ellopta. A láda vevőjének feljelentésére Justust tartóztatták és átadták az ügyésznek.

— **Jóváhagyták Veér Imre elítélését.** Budapestről jelentik, hogy a tábla jóváhagyta a törvényszék ítéletét, amellyel másfél évi államfogházra és huszezer korona pénzbírságra ítélték dr. Veér Imrét a királyság intézményének megtámadása miatt.

Fogorvosokat technikai munkával minden tekintetben a legjobban elégíti ki a »Denta« zubnotechnikai laboratórium, Subotica, Kralj Aleksander-utca 5. Telefon 612.

Bosna-film: Sodoma és Gomorrha.

I. M. Ovdia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez: szerbül, magyarul és németül.

Bosna-film: Caesare Borgia.

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műteremt egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke végzi. Rendel d. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4—52.

Bosna-film: dr. Mabuse.

— **Bőr- és nemibetegnek Somborban** rendel dr. Koralek lakásán (Weidinger-palota I. emelet) délelőtt 8—10 és délután 2—4 között. Salvarsan-oltások vérbaajosoknak.

Nick Carter, Buffalo Bill, Mister Herkules, Dr. Kubb, Prof. Szilix füzetek olvasóinak szíves figyelmét felhívjuk, hogy az új füzetek eladási ára két dinár és annál többet árusítóink a füzetekért nem kérhetnek. Tisztelettel Kurir hírlapterjesztő-vállalat, a füzetek egyedüli és kizárólagos főbizományosa államunkban.

Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője nemibetegek részére rendel délelőtt 7—9-ig, délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 5. I. emelet. Vojnichi Piroška féle ház.

KÖZGAZDASÁG

•••

A Horvát Leszámitolóbank mérlege. A zagrebi horvát Leszámitolóbank (Kroatische Eskontbank) április 30-ikán tartja közgyűlését. A bank múlt éve 48,843.315 korona tiszta nyereséggel zárult. A betétállománya több mint két milliárd. A nyereségből a múlt évi 45 koronás osztálékkal szemben 50 koronát fizetnek ki. A közgyűlés az intézet alaptőkéjét 300,000,000 koronáról 400,000,000-ra emeli föl.

A Minerva nyomda r.-t. közgyűlése. Hétfőn délelőtt tartotta meg a Minerva-nyomda és lapkiadó r.-t. évi rendes közgyűlését dr. Fischer Jákó elnöke alatt s a részvényesek nagy érdeklődése mellett. A közgyűlés tudomásul vette a betervezett igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentést, elfogadta a mérleget s az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak megadta a felmentvényt. Kimondta a közgyűlés, hogy a válat alaptőkéjét az eddigi 15,000 dinárról 150,000 dinárra emeli fel s e célból 1180 darab új 125 dinár névértékű részvényt hoz forgalomba. Az új részvényekből a régi részvényesek által igénybe nem vett részvények 1500 dináros áron kerülnek forgalomba, amely összegből 125 dinár az alaptőkéhez csatolják, 25 dinár a költségekre és a kamatokra fordítatik 1350 dinárt a tartalékalap dotálására fordítanak. A részvények eladásánál első sorban a »Bácsmegyei Napló« előfizetőinek és olvasóinak igényeit elégítik ki. A részvények ez évi május 1-ig jegyezhetők.

Ókanizsa cukorrépa termel. A kanizsai gazdák és bérlők ezelőtt is foglalkoztak cukorrépa-termeléssel, most a cukorrépa termelés, újból intenzíven megindult. Maga Ókanizsa város, talán azért is, hogy földjeit az agrárreform alól mentesítse, 300 hold kitűnő minőségű földön termeszt cukorrépa. A város a répa-termés átvételére eddig még egyik gyártól sem kapott megfelelő ajánlatot.

A Bácsmegyei Napló 104-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a részvényeket összegyűjti és beküldi, az 1/2 évi időtartamra baleset ellen

1000— dinár erejéig halál

2500— dinár erejéig rokkantság

esetére a

Rossija-Foncière

biztosító és viszontbiztosító társaságnál

díjmentesen biztosítva lesz

TŐZSDE

•••

Novisadi terménytőzsde, április 17-én. Élénk forgalom, változatlan irányzat mellett, 17 vagon áru kelt el. Az árak a következőképpen alakultak ki: Buza bácskai állomásról 450 dinár, tengeri prompt 255 dinár, végállomás garantálva 262.50 dinár, lófogó tengeri (3—4%) 260 dinár, szerémségi tengeri 265 dinár, májusi 257.50—260 dinár, júniusi duplikát 265 dinár, liszt 0-ás bácskai 670—685 dinár, főző 637.50 dinár, 6-os 515 D.

Beograd, április 17. Zárlat: Devizák: Páris 6.60, London 4.60, Milano 4.92—4.94, Genf 1795—18.05, Newyork 98—98.25, Berlin 0.46.80, Prága 2.95, Szaloniki 115, Bécs 0.1386—0.1387, Bukarest 48, Budapest 2.22, Amsterdam 39, Brüsszel 5.75. **Valuták:** Dollár 97.75—97.60, Lei 46, Léva 73.

Zürich, április 17. Zárlat: Berlin 0.0260 (0.0261), Amsterdam 216.20 (215.15), Newyork 553 (549.25), London 25.72 (25.60), Páris 36.70 (37.57), Milau 27.25 (27.37), Prága 16.42 (16.40), Budapest 0.12 (0.12), Beograd 5.60 (5.60), Varsó 0.0130 (0.0130), Bécs 000.775 (000.725), Osztrák bélyegzett 000.75 (000.75).

Budapest, április 17. A devizaközpont jegyzései: **Devizák:** Bécs 0.0640—0.0670, Berlin 0.21—0.23, Prága 134—140, Beograd 46—48, Varsó 0.1060—0.1180, Milano 223—233, Páris 299—309, Zürich 815—845, London 20950—21550, Newyork 4505—4650, Amsterdam 1760—1820. **Valuták:** Osztrák korona 0.0645—0.0675, Német márka 0.215—0.235, Cseh korona 134—140, Dinár 46—48, Lengyel márka 0.1060—0.1180, Lira 228—238, Francia frank 304—314, Svájci frank 825—855, Font 20950—21550, Dollár 4525—4675, Hollandi forint 1753—1813, Napoleon 16500.

E. SZÉCSI „PHILATELIA”

BÉLYEGHÁZ

Subotica (főposta mellett)

Keresek megvételre használt jugoszláv bélyegeket. Név-ték 30% százalékát fizetem. A jelen forgalmiak közül 1.— 8.— 20.— és 30.— dinár rosokért.

JUST R. T. szövetáruháza

Subotica, Városház épület.

Megérkeztek a legújabb divatu

ANGOL TAVASZI

1785 szezonszövetek.

Nagy választék. Olcsó árak.

HAJÓ és KOTRÓ R. T. BEOGRAD

(BRODARSKO i BAGERSKO A. D.)

Táviratcim: BIBAD.

POSTAFIÓK 163.

TELEFON 23-46.

AJÁNL

tiszta kotrott folyamkavicsot minden mennyiségben betonirozáshoz és építkezéshez továbbá építőhomokot uszály- és vagon-tételekben. Törött követ és zuzott kavicsot.

VÁLLAL

2748

folyam és csatornatisztítást saját modern kotróival. Mindenemű áruszállítást teljes uszályokban minden hajózható folyami és csatorna állomásra. Idegen uszályok, talpak, tankok, de-reglyék vontatását. Saját javítóműhely mindennemű fa- és vasszerkezetű vízi vontatószerkezet, gőzgép és motor részére.

KANAVÁSZ és ZEFIR

Gröger Mikulaschek & Co.

Sternberg

gyártmányai kaphatók

1766

a Centralna Banka áruosztályánál

Makso Borović

Zagreb, Strossmayerova ul. 2.

Egyéb minőségi áruk is állandóan raktáron

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen férjem, illetve apósom, édesatyám temetésén részvétükkel enyhíteni igyekeztek fájdalmunkon, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Szobotica, 1923. április 17.

Özv. Seibold Józsefné Weimann Péter és neje

Udruženje Trgovaca i Industrijalaca Subotica.

Meghívó.

A Subotica Kereskedők és Gyárosok Egyesülete ezennel meghívja összes tagjait a f. hó 21-én szombat este 8^{1/2} órakor, új Otthonának bankettal egybekötött megnyitására.

Banketjegyek f. hó 19-éig az Egy. Titkárnál kaphatók. Jegy ára személyenként Din. 70. Subotica, 1923. április hó 13.

Elnökség.

Meghívó

a zagrebi kirándulásra.

A Subotica Kereskedők és Gyárosok Egyesülete a zagrebi mintavásár megtekintésére kirándulást rendez, melynek részvételére összes tagjait és azok vendégeit meghívja.

Indulás április hó 24-én este és visszaérkezés április hó 27-én reggel 6 órakor. Kedvezményes féláru vasuti jegy és lakás biztosítva. Jelentkezés az egyes. titkárnál f. hó 21-éig. Subotica, 1923. április 13.

Elnökség.

Kovi-Sivac község előljáróságától. 2821
20/jzknyv. szám.

Hirdetmény.

A községi vendéglő Novi-Sivac-on berbelesz adva hosszabb időre és pedig a községi képviselőtestület határozata értelmében nem pénzért, hanem a bérlő tartozik saját költségén 1 tánctermet és néhány vendégszobát építeni és ezért a bérlőtartama alatt nem fizet semmiféle bért.

Felhívhatnak az érdekeltek, hogy f. é. április hó végéig forduljanak ezen előljárósághoz hol közelebbi felvilágosítást kaphatnak és a terveket is megtekinthetik.

Novi-Sivac, 1923. évi április hó 13-án.
Ivan Janković s. k. Peter Jakobi s. k.
jegyző. bíró.

Subotica I. o. Fővámbivatal.

Árverési hirdetmény.

Alulírott fővámbivatal közhírré teszi, hogy 1923. április 21-én a következő eddig ki nem változott vám-köteles áru kerül árverésre:

1. 2 tartály kénsav
2. 1 láda bőrostor
3. 2 drb. faáru
4. 1 láda kovácsolt vasáru
5. 1 láda szeg
6. 1 láda termoelektromos elem (batterija)
7. 1 láda cipőkepcős
8. 1 drb. gép
9. 1 köteg írópapír
10. 3 csomag tudományos könyv kemény kötésben
11. különféle áruk u. m.: vaspénzszekrény, faáru, mosószappan az 1922. XI. 27.-i 2013. sz. behozatali vámnnyilatkozat alapján.

Subotica, 1923. április 16.
2840 I. o. Fővámbivatal.

Nyilatkozat.

Alulírott megvettem Majoros János városi székházban levő hentesüzletét. Hitelezők f. hó 19-ig bezárólag jelentkezzenek nálam.

Szabados hentes.

2792

Nyilatkozat.

A „Bácsmegeyi Napló“ f. évi április hó 15. napján megjelent számában „Hárommillió koronás csalással vádolnak egy suboticai kereskedőt“ cím alatt közzétett közleményre való hivatkozással kérem saját reputációm érdekében az alábbi helyreigazító nyilatkozatnak helyt adni:

Nem igaz, hogy én Ilja Ferenc királyhalmi földmivestől és több társától hárommillió koronát kicsaltam.

A tényállás a következő: Én 1923. évi február hó 23. napján Dr. Winkler Elemér volt subotica, jelenleg szegedi ügyvédem közbenjötté mellett özv. Répás Józsefné szegedi lakostól haszonbérbe vettem az utóbb nevezettnek Szőreg község határában fekvő ugynevezett kisereti 308 kat. hold ingatlanát.

Az írásba foglalt haszonbérleti szerződés tanuságként köteles voltam az általam haszonbérlet ingatlanból 200 holdat 55 kis haszonbérlet számára felelő művelés céljaira átengedni s illetve a haszonbérbeadó által ezen kis haszonbérletnek már előzetesen törlesztett 200 hold átengedését jóváhagyólag tudomásul venni. Ugyancsak a szerződés szerint ezen 55 kis haszonbérlet mindennevén nevezendő kötelezettségéért én tartozom felelősséggel.

A fentebbi kis haszonbérlet nem velem, hanem a haszonbérbeadóval álltak összeköttetésben és a haszonbérlet összegét nem nekem, hanem közvetlenül a haszonbérbeadó kezéhez fizették le.

Özv. Répás Józsefné a szóban forgó ingatlant utóbb másoknak is haszonbérbe adta és ennek következtében a kis haszonbérlet özv. Répás Józsefnét perrel támadták meg.

Én özv. Répás Józsefnével kötött haszonbérleti szerződésből kifolyólag dr. Winkler Elemér ügyvéd, mint tanu előttemzésével ellátott nyugtatványok tanusága szerint Répásné és dr. Dobai Gyula kezéhez összesen 1,256.172 koronát fizettem le s ezért jogaimat Répásnéval szemben kénytelen vagyok per útján érvényesíteni.

A fentiek szerint én senkit sem károsítottam meg. A kis haszonbérletet az tévesztette meg, hogy nekem saját hibámon kívül, itt nyilvánosságra nem hozható okokból, Magyarországból el kellett jönnöm.

Subotica, 1923. április 17.

Vojnich Z. Antal

Részvényalírási felhívás.

Minerva (ezelőtt Bácsmegeyi Napló) nyomda és lapkiadó r. t. 1923. április 15-én tartott rendes közgyűlése a társulati alaptőkének 15.000 dinárról 150.000 dinárra való felemelését határozta el, amely célból 1080 darab egyenként 125 dinárról szóló új részvényt bocsájt ki. Ebből a régi részvényeseknek átengedett részvényeken felül megmaradó 360 darab egyenként 125 dinár névértékű részvényt nyilvános aláírás útján hoz forgalomba.

Az új részvények kibocsátási ára 1500 dinár, amiből darabonként 125 dinár az alaptőkére, 25 dinár a költségekre és a kamatokra 1350 dinár a tartalékalapra fordítatik.

Az új részvények 1923. január 1.-től vesznek részt a vállalat üzleti eredményében.

Részvényjegyzési határidő 1923. május 1.-e.

Az új részvényekre a befizetések három részletben eszközlendők még pedig

1923. május 1-ig darabonként 500 dinár

1923. május 14-ig darabonként 500 dinár

1923. június 1-ig darabonként 500 dinár

Késedelmes befizetések után az esedékesség napjától 8%-os kamattal számítottatik fel.

A részvényjegyzésre vonatkozó felvilágosításokkal a vállalat igazgatósága szolgál.

Subotica, 1923. április 16.

2841 Minerva štamparija d. d.

Házasság.

Kellő ismeretség híján, megfelelő élettársat keresek **aggregény** rokonoknak, ki 50 éves vagyonos, egészséges, fess (r. k.) főtisztviselő. Gazdálkodás iránt gyakorlatias hajlammal bír. — Öszinte adatok lehetőleg fényképpel „ROKON“ jelígre e laphoz küldendők. Kivánatra fénykép és levelezés azonnal vissza küldetnek. Absolut diskreczió!

AKÁCRÖNK

cca 300 köbméter továbbá tűzifa, rözse, tuskó **NOSAN** a Vojnich József-féle tanyán vasárnap f. hó 22-én d. u. 2 órakor önkéntes árverésen kistételekben is eladatik. Bővebbet Janković Mátyásnál Subotica
Telefon 52. 2858

KOVINI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VII. részvénykibocsátás.

Hirdetmény.

A Kovini Bank Részvénytársaság 1923. március hó 25-én megtartott XVIII. rendes közgyűlése a részvénytőkének

2,160.000.- dinárról 6,000.000.- dinárra való felemelését határozta el és felhatalmazta az igazgatóságot ezen tőkezsaporítás időpontjának és módzatainak a megállapítására.

Ezen felhatalmazás, valamint az igazgatóságnak 1923. március hó 26-iki határozata alapján egyenlőre **38.000 darab egyenként 30 Din. n. é. új részvény** kerül kibocsátásra, amelyek 1923. január 1-től kezdődőleg a társaság jövedelmeiből részesednek.

A forgalomban levő 72.000 darab részvény tulajdonosainak az

elővételi jog 36.000 darab részvényre

a következő feltételek mellett biztosítottatik:

1. Minden két régi részvény után egy új részvény jegyezhető;

2. A kibocsátási ár részvényenként Din. 55.— a mely összeg az elővételi jog gyakorlása alkalmával készpénzben lefizetendő;

3. A vi szamaradó 2000 darab új részvény és az elővételi jog nem gyakorlása következtében esetleg visszamaradó új részvények felett az igazgatóság rendelkezik olyképpen, hogy azok elsősorban azon régi részvényeseknek engedtetnek át akik az elővételi jogukon felül még részvényeket jegyezni óhajtanak; azonkívül nemrészvényeseknek is;

Ezen részvények kibocsátási ára részvényenként Din. 55.— a régi részvényeseknek, és Din. 70.— nemrészvényeseknek, mely összeg a bejelentés alkalmával készpénzben lefizetendő.

A nem optált részvények végleges kiosztását az igazgatóság fentartja magának, ugyszintén azt a jogot is, hogy tulajjegyzés esetén a többletet csökkentheti vagy a tőkeemelés keretét tullepheti.

4. Az elővételi jog

1923. április 15-től május 15-ig bezárólag

terjedő időben gyakorlandó a régi részvények (szelvényív nélkül) egyidejű bemutatása mellett

Kovinban és Bavaništen a bank pénztáránál, valamint

Beogradban: az Első Horvát Takarékpénztár szerbiai fiókjánál.

Ugyanezen helyek fogadják el a bejelentéseket optált részvényekre is.

5. A Kovinban benyújtott régi részvények lebélyegezve azonnal visszaadtnak az eszközölt befizetésről kiállított ideiglenes jogosultsági jegy kíséretében. Az elővételi jog gyakorlása érdekében Beogradban vagy Bavaništen benyújtott régi részvények szintén azonnal lebélyegezetnek és visszaadtnak, de a benyújtóknak a lefizetett összegek igazolására egyenlőre csak pénztári elismervényeket szolgáltattnak ki. 20 nap letelte után a bejelentés helyén ezen elismervények ellenében átvehetők az ideiglenes jogosultsági jegyek.

6. Az új részvények egy később közlendő időpontban az ideiglenes jogosultsági jegyek visszavétele mellett a bejelentés helyén költségmentesen szolgáltattnak ki.

7. A részvénykibocsátás sikerét egy szindikátus garantálja.

Kovin, 1923. április 5-én.

A KOVINI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
IGAZGATÓSÁGA.

Árverési hirdetmény.

Nova-Kaniža község Előljárósága f. hó 19-én délelőtt 10 órakor elárverez 2 drb bikát melynek sulya kb. 16 métermázsa. 2691

Nagy Sándorné szül. Králik Katica és Králik Ilonának Nemesmiliticsen lévő motor-malmát megvettem. Felkérem a most nevezettek hitelezőit, hogy követeléseiket nyolc napon belül nálam jelentsék be, mert azontul követeléseiket nem veszem figyelembe.

Bajmok, 1923 ápril.

Kollár János.

CSEKOSLOVENSÁ OBEC v SUBOTICI

Hirdetmény.

Felhívhatnak azok a csehszlovákiai illetőségű 1901-1902 és 1903. években született ifjak, akik a rég-Szerbia királyság, valamint Szerémmegeye keleti részében Vukovár és a Vajdaságban bírnak állandó lak-hellyel, hogy újonozási összeírás végett legkésőbb 1923. április 20-ig jelentkezzenek a Csehszlovák Köztársaság beogradi konzulátusánál.

A sorozás a fenti követségnél 1923. április 23, 24, 25 és 26-án mindennap reggel 8 óral kezdettel tartatik meg. Aki a sorozáson nem jelenik meg, azzal szemben a fennálló törvények fognak alkalmaztatni.

LEVELEZÉS

»Nelelejs« jelige. Kérem, ez feltűnő, keressen más módot; írjon zárt levelet és ne titkolja a nevét.

2863

Külföldről hazatért önálló, 28 éves, jó megjelenésű, fiatalember óhajt ismerettségét kötni egy jobb módú leánnyal házasság céljából. Levelet a kiadóba kér »Secret« jeligére. 2826

FOGLALKOZÁS

Házvezetőnőnek ajánlkozik intelligens, szolid, házias nő magános urhoz csak vidékre. Címeket a kiadóba kér. 2833

MEGNYILT

UJRA

a régi jó hírnevű

Szabados-féle hentesüzlet

Subotica

a Városház épületében

Kaphatók saját készítményű mindennemű hentesárak a legolcsóbb napi áron. Vízontelárusítóknak nagy árkedvezmény. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 2865

Motorgépész. Ki az összes motorok kezelésében jár-tas állást keres. Cím: Džombolj Vekerle-ut. 1506

Szállodai portás, hat nyelvet beszél és ír, állást keres. Pincérügynökség, I. Agina-utca 2. 2847

Szakképzett szálloda, ét-terem és kávéházi üzlet-vezető ajánlkozik. Pincér-ügynökség, I. Agina-ut. 2.

Asztalos-segédek állandó munkára felvételnek Sombori Butoripari Árusar-nok Szövetkezetnél, Som-bor. 2754

Állandó munkára tűzőnőt azonnali belépésre felve-zelsék. Urge Péter cipő-felsőrészkesztő, III., Ku-mičičeva-utca 47. 2849

Gazdatiszt, fiatal, kinek több évi gyakorlata van mezőgazdaságban, állást keres. Ajánlatok »Mező-gazdaság« jeligére kéret-nek a kiadóba. 2686

Főmolnár, elsőrendű erő-s nagy malmok vezetésében hosszú gyakorlattal, megbizható és önálló vezető állását rövid időn belül változtatni óhajtja. Aján-latok »Tüchtig 662« alatt az Interklam rt.-hoz Osijek, I. intézendők. 2755

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzés kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkövesők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkötetnek válaszbélyeg mellékelendő.

Manikűrözőnőt keresek azonnali belépésre kinek megfelelő gyakorlata van. Mitler Gyula. 2800

Kiutóleányt felveszek. Vulkán kalapipar, Stross-majero-utca 20. 2844

VÉTEL-ELADÁS

Palicson kőből épült szép villa három szobával és mellékhelyiségekkel eladó és azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 2859

Butorok képek, edények íróasztalok, üvegek, asz-talok stb. sürgősen eladók. Cím a kiadóban. 2780

Eladó 48 colos, egy évben csépett, jó karban levő cséplő Horgoson. Tóth Ist-ván gépésznél. 2829

Eladó Somborban a bel-területen egy mézárászék teljes berendezéssel. Ér-deklődni lehet Somborban, Ilija Birčanina-utca 16. 2839

Eladó 149 liter pálinka fő-zőkazán Simon Jánosnál. St.Kanjiža. 2843

Eladó 6 HP magánjáró, 17 éves cséplőgarnitúra és egy négy lyukas Hof-herr-morzsoló. Ára 4000 dinár. Rózsa Ferenc. St.-Kanjiža. 2724

Jómenetű fűszer cse-mege-üzlet, Pančevo leg-forgalmasabb helyén, el-költözés miatt kedvező feltételekkel eladó. Aján-latokat »Jó befektetés« jeligére a kiadóba ké-rünk. 2650

Egy garnitúra Glayton-Schutlevorth 8 lóerős ura-sági gép teljes felszere-léssel üzemképes álla-potban, ugyanott 15 000 kéve nád eladó. Értekezni lehet Ádám Jakabnál Bačka Topolán. Telefon-szám 13. 2741

Pálinkafőzőst jókarban lévő eladó. Wolf Antal Bajmok. 2763

Elő magyar gazdasági komplett gőzesplő gar-nitúra 8 HP, fogaske-rékre átalakított magán-járó, elevátorral, teljes felszereléssel, valamint Hoffherr teljes garnitúra eladók. Stricki Deze Se-lenče (Bač mellett). 2770

Lakóház közel a beltéren, gazdálkodónak igen alkal-mas eladó. Bővebbet Du-dás hentesüzletében, Ke-nyérpiac, a városi zene-de alatt. 2769

Prima retortafaszenet ajánl vaggontételekben Hubert Lajos, a teslići művek vezérképviselője. Novisad, Željeznička-utca 19. 2626

Buzáshambar, stráfkocsi, ui könnyű parasztkocsi, aj-tók, ablakok, gazdasági felszerelések eladók. Cím a kiadóban. 2781

KÜLÖNFÉLE

Csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Cím a ki-adóban. 2846

Kitűnő találmány! Ujfajta ecset, melyből évente több millió szükséges eladnám vagy társulnék. Ajánlat-ot »Tömecikk« jeligére, a kiadóba kérek. 2830

Egy szoba-konyhás egy-szerűbb lakást keresek májusra. Lelepett fizetek. Érdeklődni szíveségből Spitzer szőrmeárházában, Sokolska-utca. 2789

Elveszett Horvatzki Mar-git névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló ad-ja be a kiadóba. 2722

Kovács-szén, egyenrangú a pécsi szénrel, vaggon-tételekben és kicsinyben a legkedvezőbb árban kapható. Jovan Sijačić fa-és szénnyagkereskedő. — Telefon: 839. 2492

Foto-cikk: u. m. Agfa, Hauf, stb. lemezek, vala-mint Mimoso-papír, vegy-szerek, stb. 20% enged-mény minden gyári ár-jegyzékből. Deutsch on-tikusnál Subotica, Alek-sandrova-ut 7. 2163

BÁRHOL

megjelent szépirodalmi és tudo-mányos művek, ifjúsági iratok, zene-művek, gazdasági-, mű-szaki-, ipari (technikai) szakkönyvek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR könyvkereskedő könyvterjesztési vállalatnál Subotica, Jelašičeva ul.

Meghívó.

„LABOR“ Házépítő Részvénytársaság

1923. május 10-én déli 12 órakor tartja

évi rendes közgyűlését

Suboticán, dr. Fischer Jákó és dr. Kalmár Elemér ügyvédek irodájában ahol a részvények előzetesen letétbe helyezendők. A közgyűlés

tárgysorozata:

1. Jegyző és két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Évi mérleg és veszteség-nyereség számla megállapítása.
4. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
5. Indítványok.

A közgyűlésre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meg-hívjuk.

Subotica, 1923. április hó 14.

Az igazgatóság.

Mérlegszámla:

Pénztár számla 5788·75. Részvényesek számlája 700000·—
Ingatlan szám 53000·— Veszteség 11211·25. Összesen :
1380000·—

Részvénytőkeszámla 1000000·—, Folyószámla 380000·—
Összesen : 13800000·—

Nyereség-veszteség számla:

Költség számla 59423·75. Összesen : 59423·75.

Házbérszámla 48212·50. Veszteség 11211·25. Összesen :
59423·75.

Subotica, 1922. december hó 31.

Az igazgatóság.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelőbizottság.

Meghívó.

A „Bárányszálló“ Részvénytársaság

1923. évi május hó 10-én déli 12 órakor tartja ez évi

rendes közgyűlését

Suboticán, dr. Fischer Jákó és dr. Kalmár Elemér ügyvédek irodájában, ahol a részvények előzetesen letétbe helyezendők. A közgyűlés

tárgysorozata:

1. Jegyző és két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Évi mérleg, veszteség és nyereség számla megállapítása.
4. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
5. Indítványok.

A közgyűlésre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

Subotica, 1923 április hó 14.

Az igazgatóság.

Mérlegszámla.

Pénztár számla 4527·75. Részvényesek számla 700000·—.
Ingatlanok számla 1625000·—, Veszteség 45472·25. Összesen :
2375000·—.

Tőkeszámla 1000000·—, Folyószámla 1375000·—, Össze-sen : 2375000·—.

Nyereség-veszteség számla.

Költség számla 139222·25. Összesen : 139222·25.

Házbérszámla 93750·—, Veszteség 45472·25. Össze-sen : 139222·25.

Subotica, 1922. december. 31.

Az igazgatóság.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő bizottság.

Mielőtt
vendéglőjét
szállodáját, kávéházát, cukrászdáját
berendezné
kérjen árajánlatot

Goldner Testvérek

jég szekrénygyártói Subotica, Jugovića ul. 20.

Készítünk és legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászda és éttermi berende-zéseket, jég szekrényeket, sörkimerőkészülékeket, fagylaltgépeket fagylaltapparátusok és azokhoz szük-séges alkatrészeket, rézcsapokat, különböző levegőszívattyúkat, autogénnel hegesztett levegőkazánokat és cincsöveket, gyaraknak, malmoknak rézöntvényeket. Vesszünk ócska és hulladékfémeket a legmagasabb napi áron. — Telefon 134.